

Posudek práce:

Vojtěch Večeře, Litomyšlská kázání Jindřicha z Vildštejna,

diplomová práce ÚČD FF UK Praha 2017, vedoucí práce dr. Blanka Zilynská, 117 ss.

Diplomní práce V. Večeře se věnuje osobě kazatele, který je pro českou historiografii prakticky neznámý, ačkoli se dostal do kontaktu s českým prostředím docela výrazně. Evropsky uznávaný kazatel patřil do okruhu osob obklopujících Karla IV. a sblížil se zřejmě také s litomyšlským biskupem Albertem ze Šternberka. Tyto dvě okolnosti jej přivedly do Čech, mj. do Litomyšle, kde pronesl v letech 1376–78 tři kázání před místním duchovenstvem, jedno z nich pak bylo pohřební homilii za zemřelého císaře.

Z širších možností volby témat nabízejících se ke zpracování v souvislosti s Jindřichem zvolil autor analýzu tří z celkového počtu 13 známých kazatelských textů Jindřicha z Vildštejna, které spojuje místo, kde zazněla. V Litomyšli, které se autor věnoval již ve své bakalářské práci, prezentoval Jindřich své výklady o eucharistii a smuteční řeč věnovanou Karlovi zřejmě místní biskupské kapitule nebo premonstrátskému konventu. Ukazuje na to typ kazatelských textů, které se řadí mezi učené, skladebně složité celky, jež psali většinou univerzitně vzdělaní kazatelé pro poučené publikum.

V. Večeře musel vykonat značně náročnou přípravnou práci, než mohl začít s vlastním výkladem. Všechny tři texty přepsal z jediného existujícího rukopisu uloženého v Bavorské státní knihovně v Mnichově, texty pro své potřeby přeložil z latinského originálu, provedl analýzu jejich struktury (je součástí 2. kap.) a teprve poté se mohl věnovat obsahu a vybraným interpretačním otázkám.

Celá práce se člení do tří základních částí. V první je představen samotný Jindřich z Vildštejna. Jeho životopis byl dosud jen zběžně zpracován v zahraniční literatuře, zde je prohlouben o další bohemikální detaily a úvahu o místě jeho původu. Kapitola je výsledkem dobré práce s prameny a představuje historickou složku práce.

Druhá část popisuje rukopis Jindřichových textů – užívá kodikologických a textologických (literárněvědných) metod. Hlouběji se zaměřuje na ona 3 zvolená kázání, u nichž ověřuje skladebné prvky a tudíž i postup práce kazatele.

Třetí partie přechází k exegetickým postupům. Autor se rozhodl podrobně řešit jen jednu z možných otázek souvisejících s obsahem kázání. Věnuje se roli citátů v kazatelských textech na příkladu tří Vildštejnových textů a ukazuje jejich komunikační význam.

Nedílnou součástí a pracovně i nejnáročnější složkou diplomní práce je ediční příloha, kde jsou při dodržení aktuálních edičních pravidel zpřístupněny všechny tři texty, s nimiž autor pracoval.

V. Večeře uvedl na historickou scénu „novou tvář českých dějin sklonku 14. století“ (s. 63) a představil ji v práci, která je nejen kompetentní ve všech třech uvedených složkách, ale je napsána i živým pěkným jazykem. Téma nebylo vyčerpáno ve své úplnosti, nabízejí se různé další analýzy a komparace, které by však přesáhly rozsah magisterské kvalifikační práce.

Ráda ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

PhDr. Blanka Zilynská, Ph.D.,
vedoucí práce

V Praze 13. 5. 2017